

Johannes Dirk van Weel

Johannes Dirk van Weel is geboren op 21 augustus 1914 in Utrecht. Hij was de zoon van Johannes Marius van Weel en Martha Lucia Sjollema.

Hij was roverscout (voortrekker) en in 1936 wordt hij assistent verkenner-leider bij Groep 1 Pels Rijckengroep in Breda. Hij neemt daar afscheid in november 1938.

Van Weel diende in het Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL) als 1e luitenant artillerie. Hij werd krijgsgevangen genomen en geïnterneerd in kampen op Java.

Op 13 januari 1943 vertrok hij met de Wien met ongeveer 1700 Nederlandse krijgsgevangenen uit Batavia naar Singapore. Een groep van 700 man was afkomstig uit het 10e Bataljon en 1000 man uit het kamp Kampong Makassar. Al deze krijgsgevangenen behoorden tot Java Party 8, het 8e krijgsgevangenen-transport dat van Java vertrok. Na vier dagen kwam het schip aan in Singapore waar de krijgsgevangenen werden overgebracht naar het Changi-kamp. Op 23 januari gaat hij naar Thailand om te gaan werken aan de Birmaspoorweg.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen

ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

Op 15 augustus 1943 is hij overleden in Kuie / Koewi aan dysenterie. Hij ligt begraven op Kanchanaburi War Cemetery. Van Weel is 28 jaar geworden.

Meer informatie

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Johannes Dirk van Weel \(oorlogsgravenstichting.nl\)](#)

[Johannes Dirk van Weel | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 21, 1936, no 8, 1936 » 1936-09 - Pag. 24 | Delpher](#)

[Weest paraat; officieel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 24, 1938, no 10, 1938 » 1938-11 - Pag. 32 | Delpher](#)

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

[Java Party 12](#)

[japansekrijgsgevangenkampen.nl/Wien.htm](#)

[Java Party 11](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.